

POSUDEK OPONENTA DISERTAČNÍ PRÁCE

Autor: JUDr. Barbora Vráblová, MA

Název práce: **Občanskoprávní aspekty poskytování paliativní péče**

Rozsah práce: 216 stran vlastního textu a včetně seznamu literatury a cizojazyčného abstraktu
232 stran

Datum odevzdání práce: březen 2020

Studijní program: Teoretické právní vědy (občanské právo)

Vysoká škola: Právnická fakulta Univerzity Karlovy v Praze

Oponent: Doc. JUDr. Tomáš Doležal, PhD., LL.M.

Pracoviště: Ústav státu a práva AV ČR, v.v.i.

I.

K charakteru disertační práce obecně

Autorka si zvolil velmi zajímavé a aktuální téma, které vyniká svou interdisciplinarnitou. Problematika rozhodování na konci života je zajímavá z mnoha pohledů – právního, etického i medicínského. Autorka toto téma uchopila velmi dobře a vznikla velmi zajímavá práce.

Podle pravidel doktorského studia na UK je „cílem doktorského studijního programu „Teoretické právní vědy – Občanské právo“ vědecká tvůrčí činnost a vzdělávání odborníků a akademických pracovníků s vědeckým přístupem k řešení teoretických a praktických problémů z oblasti občanského práva“. Obdobně zákon o vysokých školách v § 47 odst. 1 obecně konstatuje, že „doktorský studijní program je zaměřen na vědecké bádání a samostatnou tvůrčí činnost v oblasti výzkumu nebo vývoje nebo na samostatnou teoretickou a tvůrčí činnost v oblasti umění“. Předpokládá se tak, že disertační práce, coby výsledek (autorského) doktorského studia, bude ukazovat a prokazovat, že její autor má určitý stupeň znalostí (vyšší než je potřebný u diplomové práce), orientuje se v literatuře k danému tématu, má povědomost o významných o zahraničních trendech a navíc prokáže kritické a tvůrčí myšlení, byť samozřejmě různé úrovně podle osobního nastavení každého jednotlivce. Současně je nutno mít za to, že disertační práce má prezentovat rozsah znalostí autora, kritické zhodnocení předkládané materie a zcela jistě by neměla být pouhým stručným shrnutím obecně známých faktů. Všechny shora uvedené předpoklady byly u oponované disertační práce naplněny a

výsledek je velmi kvalitním pojednáním, které najde své další uplatnění. Všechny formální požadavky kladené na tento typ děl byly naplněny.

Předložená disertační práce, podle mého názoru, naplňuje základní metodologické požadavky, které lze na obdobné práce klást. Jedinou, byť formální, výtkou je, že předložená práce je věnována rozhodování na konci života a zejména ukončování kurativní péče, nikoliv péči paliativní, jak stanoví název práce. Korektnější by bylo tuto skutečnost promítnout do názvu práce, ale tato záležitost je spíše věcí vedoucího práce.

II.

Aktuálnost zpracovaného tématu

Zvolené téma je velmi aktuální a v České republice nyní pomalu nastává čas, kdy bude možno o tomto tématu vést odbornou diskuzi.

Předložené disertační práci nelze vytýkat, že by opominula nějaké zásadní téma v oblasti rozhodování na konci života. Velkým kladem této práce je rovněž práce se zahraniční literaturou a komparativní pohled na danou tematiku.

III.

Struktura práce – zvolené metody zpracování

Z pohledu metodologického standardu mám za to, že práce využívá řádně vědecké postupy tak, jak je to žádoucí a běžné při sepisu disertační práce. V rámci disertační práce se předpokládá, že autor provede komparaci se zahraničními právními řády, což se v této práci podařilo a provedená komparace poskytuje ucelený pohled na danou problematiku v USA a Velké Británii. Možná je trochu škoda, že autorka nepracuje obdobně podrobným způsobem i s pojetím této problematiky i v německém prostředí a často se spokojí pouze s odkazy na BGB, nikoliv však na obsáhlou odbornou literaturu. Jinak považuji u tohoto tématu za vhodné, že autorka nejen podrobuje analýze stávající právní úpravu v ČR, ale rovněž navrhuje vhodnější legislativní řešení.

IV.

Připomínky k textu

V zásadě lze konstatovat, že k textu nemám závažnější připomínky a text považuji za velmi zdařilý. Drobnou námitkou je, že autorka je při svých úvahách o využitelnosti některých ustanovení OZ o zásazích do integrity poněkud vázána na užší pohled poskytování zdravotních služeb. Ustanovení OZ o zásazích do integrity jsou ale spjata i s jinými druhy zásahů a o jejich užitečnosti nelze uvažovat pouze prizmatem jednoho typu zásahů.

V.

Jazyková a grafická úroveň

Ke grafické a jazykové úrovni práce nemám zásadních připomínek. Jediným doporučením je, že autorka v některých případech necituje v souladu s citačními normami a zejména u kolektivních děl často chybí odkaz na autora příslušné pasáže.

VI.

Otázky k obhajobě

Navrhuji, aby se autorka v rámci ústní obhajoby vyjádřila k těmto námětům:

1. Domníváte se, že ne zahájení a ukončení péče jsou skutečně právně a eticky ekvivalentní?
2. V rovině zástupného rozhodování se používají dva různé standardy – „*substitute judgement*“ a „*best interest*“. Proč dochází zejména u dospělých pacientů k jejich sbližování?
3. Jakou roli má hrát soud při rozhodování o svolení k zásahu do integrity? Má skutečně rozhodovat o zásahu nebo pouze přezkoumávat splnění kritérií pro zástupné rozhodování?

VII.

Závěr

Mám za to, že autorka svou disertační prací doložila svoji odbornou erudici a splnění účelu doktorského studia, jak byl nastíněn výše. Proto uzavírám, že předloženou disertační práci **doporučuji** k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajobu disertační práce.

Ve Veltrusech dne 31. 5. 2020

Doc. JUDr. Tomáš Doležal, PhD., LL.M.